

15 + 2 ocenění Nadace Nadání pro osobnosti Univerzity Karlovy

16.11.2023 - Marcela Uhlíková | Univerzita Karlova

V souladu s poslední vůlí Josefa Hlávky - největšího českého mecenáše, významného českého architekta, schopného stavebního podnikatele a politika - jsou v den předcházejícím Dni boje za svobodu a demokracii a Mezinárodnímu dnu studentstva udělována ocenění Nadace Nadání.

Nejstarší česká nadace Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových byla Josefem Hlávkou (15. února 1831 Přeštice - 11. března 1908 Praha) založena v roce 1904.

Od té doby prostřednictvím udílení *Cen Josefa Hlávky* - které se až na výjimky způsobené společenskými změnami, především po událostech v letech 1939 a 1948, děje rok co rok - podporuje vynikající studenty a absolventy pražských veřejných vysokých škol, brněnské techniky a mladé talentované pracovníky Akademie věd České republiky.

To *Medaile Josefa Hlávky* je určena významným osobnostem českých vysokých škol. Dostávají ji nestoři za celoživotní dílo a přínos české vědě, umění a vzdělanosti. Laureáty na ni navrhuje předsedkyně Akademie věd ČR, rektorky či rektori ČVUT, UK, AMU, AVU, VŠUP, ČZU, VŠE, VŠCHT a ředitel IKEM.

Medaile Josefa Hlávky je projevem ocenění za celoživotní dílo ve prospěch české vědy, umění a vzdělanosti,

◀ *Socha Josefa Hlávky v lužanském zámeckém parku od sochaře Josefa Mařatky.*

Nebylo tomu jinak ani 16. listopadu 2023, kdy se na zámek Josefa Hlávky v Lužanech u Přeštic sjely desítky studentů a vědců, aby společně oslavily vítěze letošních cen. Nejdříve ale, jak je letitým zvykem, hosté v Lužanech vzdali hold a uctili památku Josefa Hlávky položením kytic u jeho hrobky na hřbitově v nedalekých Přešticích. Sál Českého kvarteta se následně stal místem udílení ocenění.

Cenu Josefa Hlávky převzalo dohromady 54 nejlepších studentů, kteří jsou doma na pražských vysokých školách, brněnské technice, nebo patří mezi mladé talentované vědecké pracovníky Akademie věd ČR. A téměř třetinu z celkového počtu - konkrétně patnáct - tvořili výjimeční studenti Karlovky!

Spolu s „omladinou“ Nadace Nadání ocenila - podpořila i takzvané *Trvalé legáty Josefa Hlávky*, jmenovitě město Přeštice, Gymnázium Jaroslava Vrchlického v Klatovech a Národní muzeum v Praze.

Část slavnostního odpoledne patřila nestorům, pěti výjimečným osobnostem české vědy a umění, které na *Medaili Josefa Hlávky* nominovala rektorka Akademie múzických umění, předsedkyně Akademie věd ČR, rektorka Univerzity Karlovy a rektor Vysoké školy chemicko-technologické. A rovnou dvě z medailí od dešního dne patří ženám-vědkyním-pedagožkám spjatým s Univerzitou Karlovou.

Povzbuzení a slova díky

„Být ve společnosti nejlepších je vždy povznášející a podnětné. Jsem přesvědčena, že to tak cítí i studenti Univerzity Karlovy, a o to více letošní laureáti Ceny Josefa Hlávky. Věřím, že ocenění je pro všechny vyznamenané skvělým impulsem a dobrou motivací, proč pokračovat v započaté vědecké kariéře. Vy všichni přispíváte ke vzdělanosti celé společnosti, stáváte se vzory pro ostatní a v neposlední řadě šíříte dobré jméno své alma mater. Přejí vám, aby se dnešní slavnostní den stal začátkem vašeho profesního rozletu, ve kterém vás čekají velké výzvy a obdivuhodné úspěchy. Přejí vám též, nechť vás neodradí ani drobné nezdary, protože i ty do života patří a jsou průvodním jevem

každého velkého počínu a objevu. Držím vám pěsti a přeju pevné odhodlání," popřála „svým“ studentům docentka Markéta Martínková, prorektorka pro studijní záležitosti UK, která *Ceny Josefa Hlávky* v Lužanech spolu se zástupci Nadace Nadání předávala.

Mgr. Eliška Vančová – Evangelická teologická fakulta

Je absolventkou navazujícího magisterského studijního programu *teologie*.

Její diplomová práce nazvaná *Přístup k párům stejného pohlaví v Českobratrské církvi evangelické* je výjimečně zvoleným tématem. Aktuálním jak v souvislosti s projednáváním návrhu zákona o manželství pro všechny, tak v souvislosti s popularizací v rámci české společnosti. V teoretické části představuje problematiku stejnopohlavních vztahů v obecných a českých dějinách a v prostředí křesťanských církví. Výzkumná část se věnuje požehnání stejnopohlavním párům: Výsledky poukazují na dosud nízký počet vykonaných požehnání, avšak současně na více než nadpoloviční ochotu požehnání vykonat. Přičemž není překvapením, že směrem od vesnice k městu ochota žehnat roste.

JUDr. Mgr. Filip Horák, Ph.D. – Právnická fakulta

Je absolventem doktorského studijního programu *teoretické právní vědy – ústavní právo a státověda*.

Během své relativně krátké kariéry se úspěšně věnoval čtyřem klíčovým výzkumným oblastem: funkcionální analýze hodnot a axiomů v právní argumentaci, interdisciplinárnímu výzkumu právního vědomí, mimořádnému vládnutí v České republice během pandemie Covid-19 a proporcionalitě volebních systémů a možným metodám jejího měření. Svě poznatky publikoval ve vysoce respektovaných impaktovaných časopisech a také v řadě monografií.

MUDr. Petr Skalický, Ph.D. – 1. lékařská fakulta

Je absolventem doktorského studijního programu *neurovědy*.

Rozpracoval původní studie o prvních zkušenostech s novým ventilem *Miethke M.blue* a o roli hydrocefalu s disproporčně zvětšenými subarachnoidálními prostory, kalosálním úhlu a příznaku cingulárního sulku v diagnostice normotenzního hydrocefalu. Svě výsledky publikoval v respektovaných časopisech. Svoji odbornou erudici mladý vědec prokazuje nejen na poli hydrocefalu, ale i v jiných podoborech neurochirurgie. O tom svědčí jeho publikační aktivita týkající se léčby bolesti, benigní intrakraniální hypertenze a cévní neurochirurgie.

MUDr. Vojtěch Kunc, Ph.D. – 2. lékařská fakulta

Je absolventem doktorského studijního programu *experimentální chirurgie*.

Již jako student 2. ročníku se začal věnovat výzkumu v několika oblastech anatomie, zejména variabilitě anatomických struktur lebky. Tématem jeho dizertační práce byly *Klinicky významné variace v oblasti ruky a předloktí*, zabývající se podrobným anatomickým popisem vybraných variací kostí, svalů a nervů ruky, předloktí a lokte, mající význam v klinické praxi. Cílem jeho práce bylo napomoci lékařům klinických oborů v lepší orientaci, snadnější komunikaci a bezpečnější práci při diagnostických a terapeutických činnostech na horní končetině.

MUDr. Martina Horáková – 3. lékařská fakulta

Je absolventka magisterského studijního programu *všeobecné lékařství*.

Po celou dobu svého studia byla nejen vynikající studentkou, ale rovněž vyčnívala aktivitou a iniciativou ve smyslu schopnosti aplikovat v klinické praxi znalosti získané studiem teoretických a preklinických oborů. Pravidelně se zapojovala do studentských aktivit, vedla organizaci Studentské vědecké konference 3. LF v pozici hlavní studentské organizátorky. Během pandemie covid-19 se stala jedním z koordinátorů studentské pomoci do zdravotnických zařízení, pomáhala také zajišťovat zdravotnickou pomoc uprchlíkům z Ukrajiny na pražském Hlavním nádraží.

Mgr. Karolína Šeborová, Ph.D. – Lékařská fakulta v Plzni

Je absolventkou doktorského studijního programu *anatomie, histologie a embryologie*.

Ve své dizertační práci se věnovala studiu molekulárního profilu pacientek s ovariálním karcinomem, s cílem odhalit prognostické a prediktivní molekulární biomarkery a determinanty rezistence nádorových buněk u tohoto závažného onemocnění. Během studia se jí podařilo zavést metodiky studia transkriptomu pomocí moderní technologie sekvenování nové generace, stanovení metylačního profilu a bioinformatickou analýzu těchto dat. Prokázala také schopnost prezentovat vědecká data ať už ve formě posterů či přednášek na mezinárodních konferencích, ukázala i excelentní publikační potenciál.

PharmDr. Barbora Vítovcová, Ph.D. – Lékařská fakulta v Hradci Králové

Je absolventkou doktorského studijního programu *lékařská biologie*.

Na fakultě patřila mezi nejlepší studenty v celém doktorském studijním programu. Jako studenta se aktivně účastnila studentských fakultních konferencí, kde prezentovala výsledky své vědecké práce. Účastnila se zahraničních studijních pobytů na odborných institucích v Utrechtu a v Lublani, kde realizovala části svého dosavadního kontinuálního výzkumu působení farmak *flubendazolu* a *temozolomidu* na nádorové buňky pod vedením místních školitelů. Výsledky její práce byly publikovány v impaktovaných odborných časopisech.

PharmDr. Diana Dimunová, Ph.D. – Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Je absolventkou doktorského studijního programu *xenobiochemie a patobiochemie*.

Zabývala se studiem biotransformačních enzymů a jejich zapojení do rezistence u parazita ovcí vlasovky slezové. Rezistence jsou u tohoto parazita obecně velký problém a vzhledem k neustávajícímu používání anthelmintik, bez ohledu na jejich dopady v životním prostředí, se rezistence dále rozvíjí. Výsledky práce byly publikovány ve vysoce kvalitních zahraničních časopisech.

Mgr. Jiří Sirůček – Filozofická fakulta

Je studentem 3. ročníku doktorského studijního programu *filmová věda*.

Svou vynikající diplomovou práci zpracoval a vydal pod názvem *Neklidná hranice: Posthumanistická planetární (po)etika*. Představuje v ní nejružnější snímky a umělecká díla, která tematizují současnou krizi a odhalují skryté a do teď neviditelné ne-lidské rozměry naší planety. Velmi cenou součástí práce je osobní vstup mladého tvůrce, který je členem uměleckého kolektivu BCAA. Skrze vlastní tvorbu se zamýšlí nad možnostmi nadindividuální tvorby, která může být etickým gestem, jakož i nad možnostmi kooperace s digitálními médii, které dovolují proměnu hlediska a integraci jinak koncipovaného myšlení, než je to lidské. Publikace je v našem prostoru ojedinělá a poskytuje mnoho podnětů k uvažování o současném světě.

Bc. Daniela Veronika Uriková (roz. Ciesarová) – Přírodovědecká fakulta

Je absolventkou bakalářského studijního programu *chemie*, nyní tamtéž studuje 1. ročník navazujícího magisterského studijního programu *chemie a fyzika materiálů*.

Bakalářská práce mladé vědkyně se stala podkladem pro vědeckou publikaci o struktuře a vlastnostech organických solí lanthanoidů. Během studia absolvovala též stáž v německém Karlsruhe, kde během několika měsíců vypracovala metodu přípravy vzorků simulující vyhořelé jaderné palivo, které bude dále podrobeno studiu ve finské technologické společnosti. Za svoji relativně krátkou studijní a vědeckou dráhu stihla vytvořit originální vědecké výsledky, které budou podkladem pro další publikace.

RNDr. Matěj Konečný, Ph.D. – Matematicko-fyzikální fakulta

Je absolventem doktorského studijního programu *informatika – teorie, diskrétní modely a optimalizace*.

Jeho dizertační práce *Teorie modelů a extrémální kombinatorika* svým rozsahem a zpracováním značně přesahuje úroveň doktorandských prací. Je založena na souboru pěti článků publikovaných v renomovaných mezinárodních časopisech a třech publikací na konferenci Eurocomb, které představují významný pokrok v této oblasti. Díky vynikajícím výsledkům je uznávaných odborníkem a spolupracuje s předními světovými matematiky.

Mgr. Adéla Hájková – Pedagogická fakulta

Je absolventkou magisterského studijního programu *učitelství pro střední školy*, studijní obor *učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro ZŠ a SŠ – informační a komunikační technologie – matematika*.

Při studiu dosahovala vynikající výsledky. Její bakalářská i diplomová práce byly vybrány, aby s nimi prezentovala fakultu na Česko-slovenské soutěžní přehlídce SVOČ v didaktice matematiky. Aktivně se také zapojovala do akcí organizovaných katedrou matematiky a didaktiky matematiky. Jako učitelka je aktivní a snaží se uplatňovat poznatky získané na fakultě v praxi, a přispět tak k proměnám českého vzdělávání; zajímá se o inovace ve vzdělávání a o nové trendy v didaktice matematiky.

Mgr. Martina Hrušková – Fakulta sociálních věd

Je absolventkou navazujícího magisterského studijního programu *sociologie*, studijní obor *veřejná a sociální politika*. Nyní tamtéž studuje 1. ročník doktorského studijního programu *veřejná a sociální politika*.

Její diplomová práce se zabývá aktuálním problémem, který se týká šetrného a udržitelného zadávání veřejných zakázek v typické zemi střeoevropského a východoevropského regionu EU. Daný problém řešila diplomantka na případu Slovenské republiky. Opírá se o vlastní výzkum u obcí Slovenské republiky, dále o výzkum velkých zadavatelů a využívá expertní rozhovory. Získané výsledky mají vědeckou hodnotu, která přesahuje rámec diplomové práce.

Mgr. Andrea Duchoňová – Fakulta tělesné výchovy a sportu

Je absolventkou navazujícího magisterského studijního programu *učitelství tělesné výchovy pro střední školy*, studijní obor *výchova ke zdraví*. Nyní studuje 1. ročník doktorského studijního programu *kinantropologie*.

Je velmi aktivní studentkou, podílela se na založení Mezinárodního studentského týmu, který nabízí podporu českým a zahraničním studentům a pořádá akce pro studenty, zaměstnance a širokou veřejnost. Po vypuknutí války na Ukrajině sjednotila studenty jako dobrovolníky, převedla webové stránky do ukrajinštiny. Pomohla zorganizovat i první charitativní běh *Hřeje mě pohyb*. Letos se uskutečnilo 3. pokračování této akce, tentokrát na podporu postižených zemětřesením v Turecku a Sýrii. Při všech aktivitách byl zdůrazňován význam fyzické aktivity jako jednoho z největších indikátorů udržitelného zdraví.

Mgr. Alexandra Brocková – Fakulta humanitních studií

Je absolventkou navazujícího magisterského studijního programu *filosofie v kontextu humanitních věd*. Nyní studuje 1. ročník doktorského studijního programu *německá a francouzská filozofie*.

Již během bakalářského studia dokázala publikovat ve Filosofickém časopise cizojazyčnou studii v rámci výzkumného projektu *Významy individuality*, který byl věnován pojetí jedince v československé filozofii meziválečného období. Obhájená diplomová práce s názvem *Ne-místné místo člověka (Giovanni Pico della Mirandola, Blaise Pascal, Søren Kierkegaard, Max Picard)* je natolik mimořádná, že je i publikovatelná. Zpracování tématu útěku před tím, kým jsme, je inspirativní a podnětné snad v každé době.

Medaile pro dvě významná osobnosti: lékařku a jazykovědkyni

Společně s předáváním *Cen Josefa Hlávky* a ocenění trvalých legátů bylo uděleno i pět *Medailí Josefa Hlávky*. Za celoživotní dílo ve prospěch české vědy, umění a vzdělanosti, ji obdržely rovnou dvě osobnosti Univerzity Karlovy:

Profesorka MUDr. Milena Černá, DrSc. – 3. lékařská fakulta

Emeritní vedoucí Centra preventivního lékařství a přednostka Ústavu obecné hygieny 3. lékařské fakulty UK je osobností mezinárodního významu v oboru hygieny a epidemiologie. Svůj profesní život spojila se Státním zdravotním ústavem a 3. LF UK, kde stále aktivně působí.

Její odborná práce je zasvěcena toxickým a genotoxickým účinkům faktorů prostředí a monitorování expozice populace toxickým látkám. Zásadním způsobem přispěla k zavedení a rozvoji biomonitoringu na národní úrovni, což se stalo důležitým nástrojem pro hodnocení expozice populace chemickým látkám z prostředí, sledování časových trendů a posuzování zdravotních rizik. Paní profesorka se rovněž aktivně účastnila mezinárodních projektů v této oblasti a pomohla tak zvýšit prestiž české vědy a výzkumu.

Jako dlouholetá šéfredaktorka časopisu *Central European Journal of Public Health* má zásadní zásluhu na systematickém zvyšování jeho odborné úrovně a získání impakt faktoru. Na fakultě se angažovala v reformě výuky hygieny a preventivního lékařství a stále se věnuje výuce magisterských a bakalářských studentů, předává své bohaté znalosti a zkušenosti v rámci postgraduálního vzdělávání.

„Paní profesorka Milena Černá zůstává nesmírně důležitou postavou v oboru hygieny a epidemiologie. Je vzorem pro všechny, kteří se věnují ochraně veřejného zdraví a vědeckému výzkumu. Děkujeme jí za její mimořádný přínos české vědě a zdravotnictví a srdečně jí gratulujeme,“ uvedla u příležitosti předání *Medaile Josefa Hlávky za rok 2023* prorektorka Markéta Martínková.

(Foto: V září 2023 paní profesorka obdržela Zlatou pamětní medaili UK za významné celoživotní dílo v oboru hygieny a epidemiologie, vědeckou a pedagogickou činnost na UK / M. Novotný)

Profesorka PhDr. Libuše Dušková, DrSc. – Filozofická fakulta UK

Zakladatelka a hybná síla nové éry anglických jazykovědných studií po roce 1989 svým významným odborným přínosem a neúnavným nasazením zanechala hlubokou stopu v oblasti anglistické lingvistiky a jazykovědných studií. Představuje dlouhodobý evropský vrchol v oblasti anglické syntaxe a lingvistiky a je nezpochybnitelným pilířem moderních anglických jazykovědných studií v České republice.

Její odborný přínos ovšem překračuje hranice naší země a má významný vliv na vývoj oboru v celé Evropě. Její odborné připravenosti, organizačnímu nasazení a zahraničním kontaktům vděčíme za rozvoj tohoto oboru a jeho začlenění do světové jazykovědné komunity. Její schopnost spojovat nejnovější trendy v lingvistických anglistických studiích s tradicemi Pražské lingvistické školy jazykovědné a Pražského lingvistického kroužku ji činí výjimečnou osobností v oboru.

Není jen vynikajícím odborníkem, ale také pedagogem a mentorkou, která zanechala nesmazatelný dojem v mnoha svých studentech. I jako emeritní profesorka stále zůstává aktivní a nedostižným vzorem svým bývalým žákům a kolegům.

„Paní profesorka Libuše Dušková zanechala výraznou stopu v oblasti anglistické lingvistiky a jazykovědných studií. Je vzorem pro všechny, kteří se věnují jazykovědnému výzkumu a vzdělávání. Její mravní integrita a schopnost vést a inspirativně vychovávat mladší kolegy a studenty jsou nepřehlédnutelné. Gratulujeme jí k *Medaili Josefa Hlávky 2023* a upřímně děkujeme za mimořádný přínos české vědě a vzdělávání,“ zaznělo z úst prorektorky Markéty Martínkové.

(Paní profesorka převzala cenu v zastoupení. Foto: www.genderaveda.cz)

Slavnostní odpoledne završil koncert v zámecké kapli, kde MusEquality kvintet ve složení: Viktor, Lukáš, Markéta a Marta Janoštínských nabídl posluchačům pestrou ochutnávku z děl J. S. Bacha, B. Bartóka, V. Janošína, A. Dvořáka a D. Šostakoviče.

V souladu s poslední vůlí Josefa Hlávky – největšího českého mecenáše, významného českého architekta, schopného stavebního podnikatele a politika – jsou v den předcházejícím *Dni boje za svobodu a demokracii* a *Mezinárodnímu dnu studentstva* udělována ocenění Nadace Nadání.

<https://cuni.cz/UK-6311.html?locale=cz&news=20313>